

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบันมีเจตนารมณ์ที่ต้องการเน้นย้ำว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังเช่นในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้

มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั่วไปต่างเน้นถึงความสำคัญของเด็กปฐมวัยว่าเป็นวัยที่สำคัญที่สุด การพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพเป็นผลมาจากการส่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่เยาว์วัย หากเด็กวัยนี้ไม่ได้รับการเอาใจใส่ เมื่อพ้นวัยนี้ไปเด็กจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยความยากลำบากในบางเรื่องเด็กจะไม่สามารถเรียนรู้ได้อีกเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กพิเศษ ซึ่งมีลักษณะหรือสภาพบางประการ ซึ่งทำให้การพัฒนา มีความยากลำบาก หรือมีความซับซ้อนกว่าเด็กทั่วไป เด็กเหล่านี้จึงต้องการความเอาใจใส่ และการช่วยเหลือเป็นพิเศษยิ่งกว่าเด็กทั่วไป (ฉวีวรรณ จึงเจริญ, 2528)

การให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม (Early Intervention) แก่เด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษมีความจำเป็นและสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะการส่งเสริมพัฒนาการและการช่วยเหลือด้านต่างๆให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องนั้น หากเริ่มกระทำเร็วเท่าใดก็จะช่วยลดความรุนแรงของปัญหาได้มากเท่านั้นและได้ผลดีกว่าการแก้ไขเมื่อเด็กอายุมากขึ้น (Neisworth และ Bagnato, 1987) ทั้งนี้ผดุง อารยะวิญญู (2533) กล่าวสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษในระดับปฐมวัยว่า การช่วยเหลือเด็กตั้งแต่อายุน้อยเป็นการช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับความบกพร่องของเด็กได้มาก และยังได้ผลดีกว่าการแก้ไขเมื่อเด็กมีอายุมากแล้ว การเริ่มให้การศึกษาและช่วยเหลือเด็กเมื่อเด็กมีอายุครบเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับนั้นเป็นการสายเสียแล้ว สภาพความบกพร่องบางอย่างอาจเป็นอุปสรรคต่อการช่วยเหลือเด็ก

การพัฒนาด้านการพูดเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับเด็กช่วงปฐมวัย การที่เด็กมีพัฒนาการการพูดล่าช้าอาจทำให้เด็กประสบปัญหาทั้งการปรับตัว และการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะเมื่อเด็กต้องเข้าสังคมจำเป็นต้องใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร ความบกพร่องในการแสดงออกและการติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนและบุคคลรอบข้างอาจทำให้เด็กกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ เพราะไม่สามารถแสดงความรู้สึกของตนออกมาได้ ดังนั้นครู ผู้ปกครอง และผู้ที่อยู่แวดล้อมเด็กคือผู้ที่ช่วยเหลือเด็กในการส่งเสริมหรือการกระตุ้นพัฒนาการอย่างเหมาะสม หากเริ่มกระทำเร็วเท่าใดก็จะช่วยลดความรุนแรงของปัญหาได้มากเท่านั้น และจะได้ผลดีกว่าการแก้ไขเมื่อเด็กอายุมากขึ้น

เบญญา ชลธารินทร์ (2538) ได้เสนอขั้นตอนในการให้บริการความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มไว้ดังนี้คือ

1. การส่งต่อ จะส่งต่อโดยใครและจะติดต่อในลักษณะใดก็ได้
2. การตรวจสอบเด็ก ต้องตรวจสอบหลายๆ ด้านให้ครอบคลุมพัฒนาการด้านต่างและควรกระทำโดยคณะบุคคลจากสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น แพทย์ แพทย์เฉพาะทาง ครูการศึกษาพิเศษ นักแก้ไขบาบัดต่างๆ นักจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ
3. การจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
4. การให้บริการโดยใช้ขั้นตอนการให้บริการ ได้แก่ ประเมินการจัดโปรแกรม และการปฏิบัติการสอนหรือการกระตุ้นพัฒนาการเด็ก สาธิตวิธีการกระตุ้นพัฒนาการเด็กให้พ่อแม่ พี่เลี้ยงหรือบุคคลของหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบเด็ก ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเลี้ยงดูให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อกระตุ้นพัฒนาการเด็ก

5. การประเมินความก้าวหน้า โดยการรวบรวมข้อมูลจากทุกฝ่าย และต้องมีการจัดบันทึก รายงานความก้าวหน้าต่อพ่อแม่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอาจจัดให้มีการประชุมหารือ เพื่อสรุป ความก้าวหน้าของเด็กและเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับโปรแกรมศึกษาเฉพาะบุคคลว่าจะปรับปรุง เปลี่ยนแปลงตรงไหน อย่างไรเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการเฉพาะของเด็กแต่ละคน

บุคคลที่อยู่แวดล้อมเด็กมีอิทธิพลต่อเด็กและมีความสำคัญมากกับการพัฒนาการพูดที่ดี และการสื่อความหมายที่ถูกต้อง Herlock (1972) กล่าวว่า เด็กเรียนรู้ที่จะออกเสียงคำได้ถูกต้อง และพูดประโยคได้ถูกต้องเมื่อเด็กมีแบบอย่างการพูดที่ดีจากบุคคลที่อยู่แวดล้อม แต่ถ้าเด็กขาด แบบอย่างที่ดีในการเรียนรู้ จะมีผลให้เด็กพัฒนาได้ไม่เต็มศักยภาพ ดังนั้นการศึกษาถึง พัฒนาการการพูดของเด็กจำเป็นต้องพิจารณาสังคมที่แวดล้อมในชีวิตประจำวันของเด็ก Bronfenbrenner (1989 อ้างถึงใน Bernstein และ Tiegerman – Farber, 1996) ได้เสนอแนวคิด ในการศึกษาพัฒนาการเด็กในระบบนิเวศวิทยา พัฒนาการของเด็กในแต่ละด้านนั้นเกิดขึ้นจาก ประสบการณ์ของเด็กในสิ่งแวดล้อมของสังคม ซึ่งพัฒนาเด็กอย่างเป็นลำดับภายในสภาพแวดล้อม ของระบบจุลภาค (Micro system) ซึ่งเด็กมีประสบการณ์ตรงนั้นคือ ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อนเล่น สภาพแวดล้อมระบบภายนอก (Exosystem) คือสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับ เด็กโดยตรง แต่อาจมีอิทธิพลต่อสมาชิกในครอบครัวของเด็ก และมีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก ทั้งในทางบวกและทางลบ และสภาพแวดล้อมระบบมหภาค (Macro system) เป็นสภาพแวดล้อม ของระบบวัฒนธรรมและสังคมโดยรวมที่ฝังลึกในระบบจุลภาคและระบบภายนอก

การให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิเศษนั้น ในขณะที่เด็กยังอยู่ในวัยทารก บุคคลหลักที่ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษคือ ผู้ปกครองและนักวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้อง ต่อมาเมื่อเด็กเริ่มเข้าสู่ช่วงก่อนวัยเรียนนักวิชาชีพอีกกลุ่มหนึ่งที่เริ่มมีบทบาทหน้าที่ในการให้ ความช่วยเหลือคือนักการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่จะต้องช่วยส่งเสริมเด็กที่มีความต้องการ ทางการศึกษาพิเศษให้มีพัฒนาการและมีทักษะทางด้านร่างกาย สติปัญญา ภาษา อารมณ์ และ สังคม พร้อมทั้งจะเริ่มเรียนในระบบโรงเรียนเพื่อเข้าสู่วัยเรียนต่อไป (ศรีนคร วิทยะศิรินันท์, 2534)

ครอบครัวจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านการพูดของเด็ก Scoufe และ Cooper (1992) กล่าวว่าครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมหนึ่งของเด็ก สมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับเด็กในการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาและทักษะการรับรู้ และเด็กจะ เลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลในครอบครัวที่เลี้ยงดูเด็ก ความสำคัญของผู้ปกครองในการให้ ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กวัยอนุบาลนี้ Bronfenbrenner (1974 อ้างถึงใน

ศรียา นิยมธรรม, 2540) กล่าวว่าการที่ครอบครัวของเด็กมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม คือผู้ปกครองเป็นผู้ทำให้โปรแกรมต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดีโดยการให้แรงเสริมต่างๆ ขณะเด็กกำลังอยู่ในระหว่างการเรียนรู้ในโปรแกรมและช่วยให้เด็กยังคงมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์หลังจากโปรแกรมสิ้นสุดลง

สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะทำให้การให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มประสบความสำเร็จคือการประสานงานกับนักวิชาชีพ กิจกรรมที่ทำนั้นมีหลากหลายนับตั้งแต่พาลูกไปพบนักวิชาชีพเพื่อฝึกกระตุ้นพัฒนาการ และการกระตุ้นพัฒนาการเด็กที่บ้าน นฤมล ชวีญศิริ (2541) กล่าวว่า ผู้ปกครองจะต้องไม่ปล่อยให้เป็นการกระทำที่ของนักวิชาชีพเพียงฝ่ายเดียว ตลอดจนผู้ปกครองควรนำคำแนะนำของนักวิชาชีพมาปฏิบัติ จึงจะทำให้การบำบัดรักษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากการประสานงานกับนักวิชาชีพแล้ว การประสานงานกับโรงเรียนก็มีความจำเป็นอย่างมาก ศรียา นิยมธรรม (2532) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองรู้จักเด็กดีกว่าคนอื่นๆ และจะเป็นผู้ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่สำคัญ เด็กมีเวลาอยู่ที่บ้านมากกว่าที่โรงเรียนและผู้ปกครองสามารถถ่ายทอดการเรียนรู้จากที่โรงเรียนมายังบ้านและจากบ้านมายังโรงเรียน และการฝึกหัดเด็กที่เป็นในแนวทางหรือวัตถุประสงค์เดียวกันจะช่วยทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้นเป็นสองเท่าหากผู้ปกครองร่วมมือในการสอน

ดังนั้นการช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็ก หากกระทำเพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งย่อมไม่อาจทำให้การช่วยเหลือนั้นประสบความสำเร็จ Comer และ Haynes, 1991 ; Henderson, 1988 ; Schorr, 1988 อ้างถึงใน Seefeldt และ Barbour (1994) กล่าวว่าเด็กแต่ละคนเติบโตจากครอบครัวที่หลากหลายได้รับการพัฒนาทักษะ ทักษะสติ และคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่แตกต่างกันเด็กจึงมีความต้องการทางสังคม ความสามารถในการใช้ชีวิตที่ต่างต่างกันไป โรงเรียนไม่สามารถที่จะสนองความต้องการที่หลากหลายได้ทั้งหมด การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนในการจัดประสบการณ์การศึกษาให้แก่เด็กเป็นสิ่งสำคัญ หากบ้านและโรงเรียนมีการปฏิบัติที่ต่างต่างกันจะมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็ก การร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนที่มีคุณภาพจะทำให้เด็กเรียนรู้ได้ดี และจากการวิจัยของ Haas และ Rogers (1995) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการพูดในแง่มุมมองของการประสานงานของบ้าน โรงเรียนและคลินิกของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความล่าช้าทางภาษา พบว่าครูและนักแก้ไขการพูดทำงานกับเด็กพูดช้า และเด็กที่มีความบกพร่องทางภาษาในโปรแกรมที่จะช่วยบำบัดปัญหาการสื่อสารของเด็ก แต่พบว่าเด็กยังไม่

สามารถที่จะใช้วิธีการสื่อสารที่ได้เรียนรู้มาในสถานการณ์ที่ต่างไปได้ จนกระทั่งนักวิชาชีพเหล่านี้ตระหนักและยอมรับถึงวิธีการสื่อสารที่เด็กใช้ที่บ้าน นักวิชาชีพจึงทำงานร่วมกับสมาชิกในครอบครัวในการเปลี่ยนและสร้างรูปแบบการสื่อสารรูปแบบใหม่ที่จะเหมาะสมกับความต้องการของเด็กแต่ละคนในแต่ละบริบทและสถานการณ์

การให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าโดยการเปิดโอกาสให้เด็กเหล่านี้ได้เข้าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ เพื่อช่วยให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้ได้มากที่สุด แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลในการส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข โดยโรงเรียน ครอบครัว นักวิชาชีพ ตลอดจนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องประสานงานและร่วมมือกัน

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินการของโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักแก้ไขการพูดในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลนำไปสู่แนวทางของการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและครอบครัวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ในกรุงเทพมหานคร โดยโรงเรียน ครอบครัว และนักแก้ไขการพูด ศึกษาวิจัย 6 ประการดังนี้คือ
 - 1.1 ปัญหาของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า
 - 1.2 องค์ประกอบของโรงเรียน
 - 1.3 ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม
 - 1.4 วิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม
2. เพื่อศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ในโรงเรียนกรณีตัวอย่าง

คำถามที่ใช้ในการวิจัย

1. โรงเรียน ครอบครัว และนักแก้ไขการพูดมีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าอย่างไร และมีปัญหาอะไรบ้าง
2. โรงเรียนกรณีตัวอย่างซึ่งประสบความสำเร็จในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าดำเนินการอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ในโรงเรียนต่อไปนี้
 - 1.1 การศึกษาสภาพและปัญหา ศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ขอรับเงินอุดหนุนนักเรียนพิการในสวนกลาง และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้รับเงินอุดหนุนค่าวัสดุการศึกษา (วัสดุรายหัว) เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในกรุงเทพมหานคร
 - 1.2 การศึกษาโรงเรียนกรณีตัวอย่าง ศึกษาโรงเรียนในกรุงเทพมหานครที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. การศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ในกรุงเทพมหานคร มุ่งศึกษาปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ ปัญหาของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า องค์ประกอบของโรงเรียนในการจัดการเรียนร่วม ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มและ วิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม
3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
 - 3.1 ประชากรในการศึกษาสภาพและปัญหา ได้แก่
 - 1) ผู้บริหาร ครูประจำชั้นที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า และผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ขอรับเงินอุดหนุนนักเรียนพิการในสวนกลาง และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้รับเงินอุดหนุนค่าวัสดุการศึกษา (วัสดุรายหัว) เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ
 - 2) นักแก้ไขการพูด ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในการบำบัดการพูดแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ในกรุงเทพมหานคร

3.2 ประชากรในโรงเรียนกรณีตัวอย่าง ได้แก่

ผู้บริหาร ครูประจำชั้นที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า และนักแก้ไขการพูดที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า และประสานงานกับโรงเรียนในการให้ความช่วยเหลือเด็ก

ข้อตกลงเบื้องต้น

เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าได้รับการวินิจฉัยโดยนักแก้ไขการพูดแล้ว ในการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยจึงไม่จำเป็นต้องทดสอบซ้ำว่าเป็นเด็กที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือส่งเสริมพัฒนาการให้แก่เด็กปฐมวัยทันทีที่ค้นพบปัญหา โดยโรงเรียน ครอบครัว และนักแก้ไขการพูด ประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ ปัญหาของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า องค์ประกอบของโรงเรียน ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม และวิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือ

ปัญหาของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า หมายถึง ความบกพร่องของเด็กในเรื่องการออกเสียง ความหมายของคำ โครงสร้างประโยคและไวยากรณ์ การใช้ภาษาในสังคม

องค์ประกอบของโรงเรียน ปรัชญาแนวคิด เป้าหมายและนโยบาย ตลอดจนบุคลากรของโรงเรียนในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม

ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม หมายถึง ขั้นตอนต่าง ๆ ที่โรงเรียนดำเนินการเพื่อให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ประกอบด้วย การค้นพบปัญหา การสำรวจ คัดแยก และวินิจฉัย การส่งต่อ การปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือ การประสานงาน และการประเมินพัฒนาการ

การค้นพบปัญหา คือ การค้นพบและการปฏิบัติเมื่อพบว่าเด็กมีพัฒนาการการพูดล่าช้า การสำรวจ คัดแยก และวินิจฉัย คือ การปฏิบัติในการจำแนกและคัดแยกเด็กเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ

การส่งต่อ คือ การดำเนินการส่งต่อเด็กเพื่อรับความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มด้านการพูดจากนักวิชาชีพ

การปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือ คือ การปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือเพื่อกระตุ้นพัฒนาการภาษาและการพูดแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า โดยการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การจัดบริการเสริม หรือการทำวิจัยในชั้นเรียน

การประสานงาน คือ การปฏิบัติในการประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือเด็กเพื่อส่งเสริมการพูดแก่เด็กระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักแก้ไขการพูด

การประเมินพัฒนาการ คือ วิธีการปฏิบัติในการประเมินพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า

วิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือ หมายถึง วิธีการและเทคนิคที่ครูและผู้ปกครองใช้ในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ได้แก่ การเตรียมความพร้อมทางภาษาในเด็กที่ยังไม่พูด การพัฒนาความเข้าใจภาษา การพัฒนาการพูด และการแสดงออกทางภาษา และเทคนิคในการส่งเสริมพัฒนาการการพูด

เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า หมายถึง เด็กอายุ 3 – 8 ปี ที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้ากำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาล 1-3 ได้รับการช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มด้านการพูดโดยนักแก้ไขการพูด กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร

ผู้บริหาร หมายถึง อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ หรือครู หรืออาจารย์ที่ปฏิบัติงานเป็นผู้นำในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ครูประจำชั้น หมายถึง ครูประจำชั้นอนุบาล 1-3 ผู้ที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าที่ได้รับการช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มด้านการพูด

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดามารดา หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็กทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า

นักแก้ไขการพูด หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการบำบัดการพูดแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า และปฏิบัติงานแก้ไขการพูดอยู่ในโรงพยาบาลรัฐบาล คลินิก หรือโรงพยาบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษา ความบกพร่องทางภาษาและการพูด การให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางภาษาและการพูด การจัดการเรียนร่วม สภาพปัจจุบันและแนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษ

2. ประชากรและตัวอย่างประชากร

2.1 ประชากรและตัวอย่างประชากรในการศึกษาสภาพและปัญหา สรุปได้ดังนี้

2.1.1 ผู้บริหาร 23 คน ครูประจำชั้นที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า 60 คน และนักแก้ไขการพูด 26 คน ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

2.1.2 ผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า 88 คน จากโรงเรียน 23 โรงเรียนที่ให้ความร่วมมือ 11 โรงเรียน ได้ตัวอย่างประชากรผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าที่ให้ความร่วมมือ 34 คน

2.2 ประชากรและตัวอย่างประชากรในโรงเรียนกรณีตัวอย่าง สรุปได้ดังนี้

2.2.1 ผู้บริหาร 2 คน ครูประจำชั้นที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า 6 คน และนักแก้ไขการพูดที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า 1 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ได้ผู้บริหาร 2 คน ครูประจำชั้น 6 คน และนักแก้ไขการพูดที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า 1 คน

2.2.2 ผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า 10 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาสภาพและปัญหาโรงเรียน 23 โรงเรียน

3.1.1 แบบสอบถามผู้บริหาร

3.1.2 แบบสอบถามครูประจำชั้น

3.1.3 แบบสอบถามนักแก้ไขการพูด

3.1.4 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

3.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนกรณีตัวอย่าง

3.2.1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น

3.2.3 แบบสัมภาษณ์นักแก้ไขการพูด

3.2.4 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

3.2.5 แบบสังเกตครูประจำชั้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ข้อมูลจากการสำรวจสภาพและปัญหา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถามและการสัมภาษณ์

4.2 ข้อมูลจากการศึกษาโรงเรียนกรณีตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกต

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล

5.1 ข้อมูลจากการศึกษาสภาพและปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

5.2 ข้อมูลจากโรงเรียนกรณีตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารแบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ประมวลจัดกลุ่มข้อมูลเข้าด้วยกัน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

6. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงการดำเนินการและปัญหาในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า และการรับเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ

2. เป็นข้อมูลนำไปสู่แนวทางในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าที่เหมาะสมสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและครอบครัว

3. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารงานด้านวิชาการ และการดำเนินการรับเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลที่เหมาะสม

4. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง และประชาชนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มด้านการพูด